ním komisím nebo stejnorodým správním orgánům) poskytla podle ustanovení tohoto zákona ze státních prostředků příplatky k drahotním přídavkům, jež jmenovaní orgánové na dobu od 1. ledna do 30. června 1919 poskytnou na veřejných obecných a měšťanských školách definitivně nebo prozatímně ustanoveným silám učitelským.

Z uvedených předpisů plyne nade vši pochybnost dvojí, 1. jednak, že státní příplatek k drah. přídavkům, jež by byly poskytnuty učitelstvu veřejných škol obecných a měšťanských v létech 1918 a 1919, jak podle zák. č. 319/18 ř. z., tak podle zák. č. 52/19 Sb., byl podmíněn předchozím usnesením vydržovatelů škol těch (zemí, po případě jiných samosprávných korporací), 2. jednak že právní nárok učitelstva na přídavky ty mohl býti založen teprve a jedině usnesením těchto subjektů, povinných po zákonu k úhradě osobního nákladu na učitelstvo veřejných škol obecných a měšťanských a tedy, že nebyl takovýto nárok založen již zák. č. 319/18 ř. z. a č. 52/19 Sb. samými.

Správnost těchto závěrů podporována jest i materiáliemi k zák. č. 319/18 ř. z. (stenografický protokol 74. schůze poslanecké sněmovny z 15. března 1918), podle kterých byly pochybnosti některých členů zákonodárného sboru v tom směru, zda přijetím navrhovaného zákona nebude zasaženo do autonomie zemí, rozptýleny poukazem min. fin. k tomu, že zákonem tím se země právně nezavazují státní příplatek přijmouti a tím ani drah. přídavky učitelstvu poskytnouti. Ovšem staví je — praví se tam dále — zákon před alternativu: buď na ztrnulé schéma zákona přistoupiti, anebo, necítily-li by se dosti silnými, aby i jen polovici nákladů hradily, státního příplatku zcela se odříci a drahotní přídavky vůbec neposkytnouti anebo poskytnouti je úplně ze svého ve výši jim možné.

Nepříslušel-li podle toho, co řečeno, sporný drah. přídavek (příplatek) učitelstvu škol obecných a měšťanských — a tím méně členům duchovních správ, vyučujícím náboženství na školách (těch) — již ze zák. č. 319/18 ř. z. a č. 52/19 Sb. a netvrdí-li stížnost, že by bylo v Čechách existovalo usnesení zemského orgánu, k poskytnutí přídavku toho jedině povolaného, které by poskytovalo zmíněné drah. přídavky členům duchovních správ, vyučujícím náboženství na veřejných školách národních, pak je pro posouzení daného sporu nerozhodno, zda st-l, jenž v létech 1918 a 1919 vyučoval náboženství na obecných školách v L. a K. jako člen duchovní správy, byl či nebyl v této své funkci »učitelem« ve smyslu cit. zák. a nebylo tudíž potřebí, aby se nss zabýval ještě také vývody stížnosti po této stránce; neboť i kdyby otázka ta byla zodpovědena kladně, jak snaží se dovoditi st-l, nemohl by tím býti otřesen svrchu dolíčený závěr, že ze zák. č. 319/18 ř. z. a č. 52/19 Sb. o sobě nárok na sporný drahotní přídavek dovoditi nelze.

Č. 10.470.

Stavební právo (Čechy): »Odlehlá poloha« pozemku jako překážka parcelačního povolení?

(Nález ze dne 5. dubna 1933 č. 12.221/31.)

Věc: Obec S. proti zemskému úřadu v Praze o parcelaci pozemku.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Usnesením obecního zastupitelstva stěžující si obce z 27. března 1930 byla zamítnuta žádost Středočeské záložny v K. za povolení k rozdělení pozemku č. k. . . . na místa stavební z toho důvodu, že tento pozemek s obcí komunikačně nesouvisí a přístup k němu je možný jedině po území katastru obce H., že nejde o postupné zastavění obce ve smyslu § 22 odst. 4 stav. řádu, nýbrž že byla by založena nová obec o 124 stav. parcelách, čímž by vznikla obci výkonem bezpečnostní služby taková vydání, jichž by nesnesla, a policejní služba při tak rozptýleném obvodu obce by se ani účelně prováděti nedala.

K odvolání žadatelky okresní úřad v Kutné Hoře, schváliv předložené parcelační plány a navržené stavební čáry, zrušil toto usnesení a navrženou parcelaci povolil. V důvodech bylo uvedeno, že parcelovaný pozemek má komunikační spojení k cestě č. k. . . ., jak bylo zjištěno protokolem ze dne 5. března 1929, a nová ulice vyústí na veřejnou silnici č. k. . . ., ke kterémuž účelu Středočeská záložna opatří pozemek. § 22 odst. 4 neobsahuje ustanovení o postupném zastavování obce, nýbrž ukládá obci jen, aby zařídila, čeho bude jinak třeba k upravení jiných ulic. Neběží o založení nové obce, ježto v přímém sousedství pozemku č. k. . . . jsou na území obce s.-cké a h.-ské postaveny domy. Nejde tedy o pozemek odlehlý podle § 47 stav. ř., ani o novou část obce podle § 17 stav. ř. Proto padá i námitka, že obci vzniknou vzhledem k odlehlosti pozemku výdaje bezpečnostní, ježto pozemek leží v sousedství jiných, na obecním území již zřízených staveb, kde obec bezpečnostní polici již vykonává.

Nař. rozhodnutím potvrdil zemský úřad v Praze toto rozhodnutí z důvodů v něm uvedených. K vývodům odvolání pak podotkl toto: Proti parcelaci pozemku č. k. . . . podle předložených opravených plánů nebylo se stanoviska § 13 stav. ř. a po stránce technické podle posudku stav. znalce námitek. Pokud jde o požadavek obce, že parcelant musí provésti vlastním nákladem dlažbu ulic, kanalisaci a vodovod, dlužno jej s poukazem na ustanovení § 22 stav. řádu a § 28 č. 3 obec. zříz. zamítnouti jako zákonu odporující. Další námitce dovolání, že parcelace tato odporuje ustanovení § 22 stav. řádu o postupném zastavování obce, nelze přiznati oprávnění, poněvadž v § 22 stav. řádu není ani ustanovení o tom, že zastavování obecního území smí se díti postupně, t. j. v těsné souvislosti se zastavěnou již částí obce, ani o tom, že obec má plniti závazky uložené jí v odstavci 4. § 22 stav. řádu jen v rámci tohoto souvislého a postupného (vzhledem k vybudované již síti ulic) zastavování obce. Výraz »dle postupujícího zastavování« znamená pouze to, že obec není povinna najednou zříditi a otevříti celou ulici v území k zastavění určenou, nýbrž jen pokud její zastavování pokračuje. S tím souvisí i další námitka obce, že parcelace není přípustná, poněvadž jde o pozemek odlehlý, a že proto vzniknou obci při výkonu policie bezpečnostní nepoměrné výdaje. Podle dodatku k protokolu, obsahujícího vyjádření zástupců parcelantky, zavázali se tito na svůj náklad prodloužiti a zříditi ulici vedoucí mezi blokem č. III. a X. katastrem obce H. až na státní silnici č. kat. . . . tak, jak to bylo žádáno stav. znalcem, a jak v parcelačních plánech, výměrem v odpor vzatým schválených, bylo zakresleno.

Toto prodloužení ulice, vzniklé parcelací, jest ve shodě s platným plánem polohy obce H., a její zástupce proti tomu ani proti parcelaci nic nenamítal. Tím docílí se vedle spojení cestou č. kat.... další, a to přímé spojení parcelovaného pozemku s veřejnou hlavní komunikací, ústící po 400 metrech přímo v obci S., a to jednak cestou č. kat. . . ., jednak státní silnicí. Při místním šetření bylo konečně zjištěno, že okolní pozemky jsou částečně, byť i sporadicky, zastavěny. Nelze tedy pozemku č. kat.... přiznati povahu pozemku odlehlého ve smyslu § 47 stav. řádu, a není proto ani odůvodněno tvrzení obce, že výkonem policie bezpečnostní v parcelačním území vzniknou jí náklady hospodářství obce neúměrné, tím méně, že výkon policejní služby bude nemožný. Okolnost, že obec S. má tendenci rozšiřovati se na opačné straně směrem k nádraží, jakož i že poměry místní nevyžadují nové parcelace, nemá ve stav. řádě jako důvod proti povolení parcelace opory a nepřichází v úvahu. Konečně i námitka, že v povolení parcelačním není podmínky o bezplatném a bezzávadném odstoupení pozemků pro ulice obci S., není na místě, poněvadž povinnost tato nastává parcelantu vždy již ze samého zákona a za předpokladů v něm uvedených, aniž musí býti výslovně ukládána.

Proti tomuto rozhodnutí uplatňuje stížnost jednak vadnost řízení, jednak nezákonnost. — — —

Nezákonnost nař. rozhodnutí spatřuje stížnost v tom, že parcelační povolení bylo uděleno proti ustanovení § 22 stav. řádu. Z jeho doslovu snaží se stížnost dovoditi, že obec závazky, uložené jí ve 4. odstavci tohoto paragrafu, jest povinna plniti jen tehdy, jde-li o postupné zastavování obce, t. j. o připojení k dosavadním stavbám, nikoli však, když by se chtělo stavěti na hranicích katastru. Bez cest a kanalisace není možno stavby prováděti. Není-li však obec povinna za všech okolností plniti povinnosti, uložené jí v cit. paragrafu, plyne z toho podle mínění stížnosti, že nemůže býti nucena povoliti parcelaci, neboť prakticky to znamená převzetí povinností obsažených v § 22 stav. řádu. Z obsahu této námitky jest zřejmo, že obec shledává překážku bránící povolení parcelace již v tom, nesousedí-li parcelované území přímo se zastavěnou již části obce, ježto po názoru stížnosti jen v opačném případě ukládá jí stavební řád v cit. ustanovení, aby splnila povinnosti, které jsou jí tam uloženy.

Stížnosti není však možno dáti za pravdu. Podle 4. odst. § 22 stav. řádu náleží obci, aby podle postupu, jakým pozemky se zastavují, zařídila, čeho jinak bude třeba k upravení ulic, a aby vystavěla hlavní stoku, s kterouž má podnikatel stavby náležitě spojiti své stavení. Z ustanovení toho plyne, že obec není povinna otevříti a zříditi současně všechny ulice projektované v parcelovaném území, nýbrž že jest jí v něm uloženo, aby tak učinila v časovém postupu podle toho, jak se na území tom pozemky postupně zastaví, a stavby na nich budované uličního a kanalisačního spojení budou vyžadovati, tedy tak, jak zastavovací činnost časově bude pokračovati. Z cit. ustanovení nelze však dovoditi, že by obec byla oprávněna odepříti parcelační povolení z toho důvodu, že parcelovaný pozemek není v místní souvislosti s pozemky již zastavěnými, neboť pro takový názor neposkytuje ani doslov ani účel

onoho předpisu žádné opory. Jest proto výtka nezákonnosti nař. rozhodnutí, čerpaná z něho nesprávným výkladem, jaký mu stížnost dává, bezdůvodná.

Stížnost, dovolávajíc se ustanovení § 47 stav. řádu, namítá konečně také, že překážkou parcelačního povolení jest odlehlá poloha pozemku č. k. . . . Žal. úřad překážky této neuznal z toho důvodu, že při místním šetření bylo zjištěno, že okolní pozemky jsou již částečně, byť i sporadicky, zastavěny. Stížnost vytýká, že tento předpoklad odporuje spisům, ježto za sporadicky zastavěný nelze ještě pokládati pozemek proto, že poblíže parcelovaného pozemku jest hospodářství J. T., které od obce S. jest vzdáleno 1 km (podle protokolu z 5. března 1930 — 960 m). K této výtce dlužno uvésti, že stížnost sama připouští, že poblíže parcelovaného pozemku jest již řečené hospodářství, a dále, že nejbližší budova od něho jest stavení čp. . . . Zikmunda M. ve vzdálenosti 425 m. V uvedeném protokolu uvedli pak zástupci stěžující si obce také ještě, že nejbližší budova jest stavení E. V. čp. . . ., vzdálené od pozemku č. k. . . . 400 m. Zjišťuje-li žal. úřad v nař. rozhodnutí, že okolní pozemky jsou částečně, byť i sporadicky, zastavěny, srovnává se toto zjištění s výsledky konaného místního šetření. Nelze mu proto právem vytýkati, že by odporovalo spisům. Jestliže pak žal. úřad na podkladě tohoto skutkového zjištění dospěl k úsudku, že polohu parcelovaného pozemku není možno uznati za odlehlou ve smyslu § 47 stav. řádu, která by vzbuzovala podstatné obavy v příčině jeho zastavitelnosti, nelze ani shledati, že by se úsudek ten příčil zákonu, zejména uváží-li se, že je-li v blízkosti pozemku, o který jde, byť jen jedna stavebně schválená budova obytná, nelze mluviti o jeho odlehlé poloze (Budw. 8845/1912 A), a že v odlehlé poloze jest jen místo, které následkem nepříznivých podmínek jeho přístupnosti není frekventováno, a leží tedy mimo území, oživené normálním stykem s okolím. Vzdálenost místa od zastavěného území obce nelze tedy s »odlehlou polohou« ztotožňovati, ano tato vzdálenost sama o sobě netvoří ani podstatu pojmu »odlehlá poloha« ve smyslu § 47 stav. řádu (Budw. 9603, 9925/1913 A).

Č. 10.471.

Církevní věci. — Řízení správní (Slovensko): O zřízení orthodoxní židovské náboženské obce filiální rozhoduje za platnosti zák. č. 125/27 v prvé stolici zemský úřad, v druhé stolici min. škol.

(Nález ze dne 5. dubna 1933 č. 20.584/32.)

Věc: Židovská náboženská obec kongresová v L. (adv. Dr. Matěj Weiner z Lipt. Sv. Mikuláše) proti zemskému úřadu v Bratislavě (za zúč. autonomní orthodoxní židovskou náboženskou filiální obec v L. adv. Dr. Šalamoun Rotter z Bratislavy) o zřízení autonomní orthodoxní filiální náboženské obce židovské v L.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.